

Uienexport moet eindspurt maken

Vanaf het begin van het uienseizoen zijn de prijzen niet kostendekkend. Door het uitblijven van Rusland op de exportmarkt krijgt een aantal exporteurs het benauwd. Moerdijk Sorteert en Pakbedrijf (MSP) in Nieuwdorp vertrouwt erop dat Rusland binnenkort op de markt komt.

Dit uienseizoen gaat de boeken in als een seizoen waarin de prijs voor de telers ver onder de kostprijs lag. Voor het compenseren van teelt-, droog- en opslagkosten heeft de uienteler een minimumprijs van 8 tot 9 cent per kilo nodig. Noteringen op de regionale beurzen blijven steken rond 4 tot 5 euro per 100 kilo. De baalprijzen lagen aan het begin van het seizoen tussen 12 en 14 euro per 100 kilo.

▼ De kwaliteit van de uien is dit jaar prima, maar nog veel partijen moeten een bestemming overzee vinden.

Dit prijsniveau is inmiddels gedaald tot onder 10 euro. Eind januari lag de prijs tussen 7 en 8 euro.

Het uienaanbod is dit seizoen groot. Misschien wel te groot. Het areaal was in 2008 groter dan in 2007 en de opbrengst per hectare is hoger. Negentig procent van de Nederlandse productie is bestemd voor de export. Hoewel ook de export is toegenomen, moeten nog veel tonnen een bestemming overzee vinden. De kwaliteit van de uien is prima.

Uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en Bureau Uienmarkt Informatie (BUI) blijkt dat het areaal zaaiuien dit seizoen met 2,5 procent steeg naar 20.333 hectare. Naast de toename in areaal nam de productie dit seizoen ruim 5 ton per hectare toe, in vergelijking met het vorig seizoen. Tot en met eind 2008 lag de export op 415.000 ton uien, blijkt uit de cijfers van Productschap Tuinbouw (PT). Dat is een toename van 44.000 ton.

Rusland

Jaap Wiskerke, directeur van Wiskerke Onions uit Kruiningen, zet zijn vraagtekens bij het volume dat nu nog geëxporteerd moet worden. Door de slechte economische situatie en waardevorming van de roebel gaan maar we-

nig uien naar Rusland. Wiskerke verwacht ook niet dat Rusland nog sterk in beeld komt.

Lijn Moerdijk van MSP is minder pessimistisch. „Iedereen roept nu dat Rusland niet meer komt. Maar als ik mijn oude orderboeken doorblader, zie ik dat ik in januari nooit uien naar Rusland heb geëxporteerd. Vorig jaar en ook het jaar daarvoor kwam Rusland pas in februari. Toen heb ik tot in mei uien voor Rusland verscheept. Als de vrachten naar Rusland kunnen, gaan er veel partijen naar toe.”

Zuidelijk halfrond

Binnen enkele weken komen de uien van het zuidelijk halfrond op de markt. Peter van der Salm van PT betwijfelt of dat veel invloed zal hebben op de markt. „Als Rusland toch op de markt komt, dan vinden veel uienafnemers in het oosten en maken de uien van het zuidelijk halfrond niet veel verschil. Vraagt Rusland geen uien, dan ontstaan er toch problemen. Als dan ook de uien van het zuidelijk halfrond op de markt komen, kan het een lastig verhaal worden.”

Moerdijk maakt zich niet druk over de uien van het zuidelijk halfrond. „Ze komen elk jaar rond deze tijd op de markt. Het prijsniveau is elk jaar hoger, onder meer door de transportkosten.” Deze uien uit het zuidelijk halfrond zijn hoofdzakelijk bestemd voor de Duitse supermarkten. Tot dan toe beleverden door Duitse telers die.

Open of dicht

Veel telers herinneren zich nog het slechte jaar 2004. Wiskerke ziet opnieuw de prijs afglijden naar het nulniveau. Een aantal telers wordt wat nerveuzer met alle geluiden, maar een deel blijft rustig. Export is noodzaak, want Nederland gebruikt, hoewel de consumptie is gegroeid, slechts 10 procent van de totale Nederlandse productie. Niet alleen de kredietcrisis speelt een belangrijke rol in het exportverhaal. Ook de weersomstandigheden zijn een factor die het verhaal dit jaar anders maakt. In Afrika waren de weersomstandigheden dit jaar goed met een betere oogst als gevolg. Hierdoor loopt de markt in Afrika eerder terug dan voorgaande jaren.

Er zijn altijd telers die onrustig worden van slechte en dalende prijzen. Zij willen het prijsverloop niet afwachten en openen nu misschien de schuren, waardoor kwalitatief goede uien voor een lage prijs op de markt komen. Andere telers laten de deuren dicht, wachten gewoon af en denken positief over de afzetmogelijkheden. Moerdijk suggereert dat de telers die een goede kwaliteit uien hebben net zo goed kunnen wachten, gezien de huidige prijzen. „Het risico is nu toch niet groot meer.”

Begin dit jaar leverden de telers niet af. Voor sorteerdere en exporteurs was het lastig om uien voor 5 cent per kilo te vinden. Een maand later gaan er al meer deuren open, terwijl de geboden prijzen lager zijn.

